

7. SINIF

SOSYAL BİLGİLER TESTİ - 6

1. • Osmanlı İmparatorluğu'nda uygulanan toprak düzeninde yıllık geliri 20.000 akçe ile 100.000 akçe arasındaki topraklardır.
- Eyalet merkezlerinde oturan orta düzey yöneticilere geliri verilen topraklardır.
- Hazine ve tımar defterdarına, sancaklardaki alay beylerine, kale dizdarlarına, divan kâtiplerine verilen topraklardır.

Aşağıdaki toprakların hangisi ile ilgili bilgiler verilmiştir?

- A) Yurtluk B) Tımar
C) Has D) Zeamet

2. 18. yüzyılda İngiltere'de başlayıp kısa sürede Avrupa'ya ve daha sonra Dünya'ya yayılan Sanayi İnkılabı'nın sosyal, ekonomik ve siyasal alanlarda birçok önemli sonuçları olmuştur.

Buna göre aşağıda verilen Sanayi İnkılabı'nın sonuçlarından hangisi siyasidir?

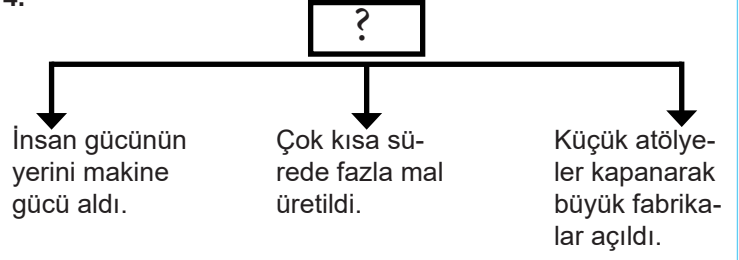
- A) Kırsal kesimlerden kentlere yoğun göçler yaşanmıştır.
B) Kentlerde işçi sınıfı ortaya çıkmıştır.
C) Ham madde ve pazar ihtiyacı doğmuştur.
D) Ülkeler arası sömürgecilik faaliyetleri başlamıştır.

3. Osmanlı Devleti'nde asker ve memurlara yaptıkları görev karşılığında tımar toprakları verilir. Tımar topraklarını alanlar bunun karşılığında atlı asker beslemek ve devlet adına vergi toplamakla görevliydi. Başlarda çok başarılı olan tımar sistemi zamanla bozulmaya başladı. Toprakların işlenmemesi sonucu halk da kentlere göç etmeye başladı.

Bu bilgilerden hareketle aşağıdakilerden hangisine ulaşamaz?

- A) Üretimde süreklilik ve artış kesintiye uğramıştır.
B) Osmanlı Devleti'nde tarımsal faaliyetler durmuştur.
C) Şehirlerdeki nüfus oranı artmıştır.
D) Tarımda elde edilen verim düşmüştür.

4.

Bu diyagrama verilebilecek en uygun başlık aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Sanayi inkılabının sonuçları
B) Cofrafi keşiflerin nedenleri
C) Aydınlanma çağında yaşananlar
D) Sömürgecilik faaliyetlerinin sonuçları

5. Bir yardımlaşma ve dayanışma aracı olan sadaka taşları'nın Osmanlı Devleti'nin sosyal hayatında önemli yeri vardı. Sadaka taşları ince düşünülmüş bir yardım vasıtası idi ki o taşa uzatılan bir elin oraya yardım koymak için mi yoksa yardım almak için mi girdiğini bilemezsiniz. Sadaka taşlarına yardım bırakan da buradan yardım alan da genellikle akşamın karanlık saatlerini tercih ederdi. Yardım alan kişiler de ihtiyacı kadarını alırdı. Hatta öyle ki 17. yüzyılda İstanbul'a gelmiş olan bir Fransız seyyah bu taşlardan birinin başında bir hafta beklemesine rağmen bırakılan yardımları almak için kimsenin uğramadığını yazmıştır.

Sadaka taşları için aşağıdakilerden hangisine varılamaz?

- A) Toplumsal birlikteliğin önemli bir göstergesidir.
B) Devletin iktisadi kalkınması için oluşturulmuştur.
C) Yardımlar gösteriştense uzak bir şekilde yapılmıştır.
D) İnsanlar ihtiyacı oranında buradan faydalanmıştır.

7. SINIF

SOSYAL BİLGİLER TESTİ - 6

6. Üretim teknolojilerindeki gelişmeler kas gücüne duyulan ihtiyacı azalttı. Üretim arttı, insanlar birçok ihtiyacını daha ucuza karşılamaya başladı. Bunun olumsuz etkileri de oldu. Örneğin, çok çalışıp az kazanan işçi sınıfı doğdu. Çocuklar ağır işlerde çalıştırılıp hakları ihlal edildi. Zenginleşmenin eşit oranda olmaması sonucu sosyal ve ekonomik sorunlar çıktı. Tarımda makineleşme sonucu insan gücüne duyulan ihtiyacın azalması ve sanayileşmenin artması sonucunda köyden kente göç hızlandı. Bu durum kentlerde plansız yapılaşmaya ve beraberinde çeşitli sosyal ve ekonomik sorunlara neden oldu.

Üretim teknolojisindeki gelişmelerden hareketle,

- I. İnsan gücüne duyulan ihtiyaç artmıştır.
- II. Kentler daha modern bir hale gelmiştir.
- III. Seri üretim artmış, ürünler ucuzlamıştır.

yargılarından hangilerine ulaşamaz?

- A) I ve II
- B) I ve III
- C) II ve III
- D) I, II ve III

7. Tarihte bilinen ilk üretim araçları tarım alanında kullanılmıştır. Zaman içinde bilimsel ve teknolojik gelişmelere bağlı olarak üretim araçları gelişmiş ve sanayileşme başlamıştır. İnsanlık tarihinin belki de en önemli iki olayıdır; Tarım Devrimi ve Sanayi Devrimi. Sanayileşme ile birlikte büyük fabrikalar kurulmuş, üretim artmış ve mallar ucuzlamıştır. Tarım dahil birçok alanda kas gücünün yerini makineler almıştır. Bu durumun olumsuz etkileri de oldu tabi. Tarımda makineleşme ile köyden kente göçler başladı. Büyük şehirlerin etrafında gecekondu mahalleleri oluştu. Çok çalışıp, az kazanan işçi sınıfı ortaya çıktı. Çocuklar ve kadınlar ağır işlerde çalıştırıldı. Zenginleşmenin eşit oranda olmaması sosyal ve ekonomik sorunlar doğurdu.

Buna göre;

- I. Yaşanan göçler sonucunda çarpık kentleşmenin ortaya çıkması,
- II. Tarımda makineleşme ile birlikte tarımsal üretimin artması,
- III. Sanayileşmenin arttığı yerlerde çevre sorunlarının yaşanması

hangilerinde sanayileşmenin olumsuz etkilerine değinildiği söylenebilir?

- A) I ve II
- B) I ve III
- C) II ve III
- D) I, II ve III

8. Anayasa'mızın 5. maddesine göre devletin temel görevlerinden biri de vatandaşların refah ve huzurunu temin etmektir. Bu amaçla kurulmuş birçok kurum ve kuruluşun yanında çok sayıda sivil toplum kuruluşu da vardır. Dernek veya vakıf dediğimiz bu örgütler gönüllü olarak halkımıza hizmet vermektedir. Her biri farklı alanda hizmet veren bu kuruluşlar devletimizle birlikte vatandaşlarımızın ihtiyaçlarını karşılamaktadır.

Buna göre, aşağıdakilerin hangisinde ismi belirtilen sivil toplum kuruluşunun amacı yanlış verilmiştir?

- A) Kızılay: Afetlerde ve olağan dönemde ihtiyaç sahiplerine yönelik yardım sağlamak
- B) Yeşilay: Toplumu ve gençliği ayırım gözetmeden zararlı alışkanlıklardan korumak
- C) Darülaceze: Önleyici ve rehabilite edici halk sağlığına yönelik çalışmaları yürütmek
- D) Tema: Başta topraklarımız olmak üzere doğal varlıkların korunması için çalışmalar yapmak

9.

Tımar sistemi, Osmanlı Devletinde yaklaşık 500 yıl boyunca uygulanan bir vergi ve toprak sistemidir. Genelde savaşlarda yararlılık gösteren askerlere ve yüksek dereceli memurlara verilir. Tımar sistemine göre toprak, mazeretsiz olarak arka arkaya üç yıl boş bırakılırsa tımar, devlet tarafından geri alınırdı.

Tımar sistemindeki bu uygulamanın nedeni aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Asker ihtiyacını sağlamak
- B) Özel mülkiyet anlayışını sınırlandırmak
- C) Üretimin sürekliliğini sağlamak
- D) Toplumun güvenlik ihtiyacını karşılamak

7. SINIF

SOSYAL BİLGİLER TESTİ - 6

10. Skolastik düşünceye göre:

- Dünya evrenin merkezindedir.
- Kilise, evrenle ilgili her bilgiye sahiptir. Her şey bilinmektedir. Yeni bilgiler bulmak imkânsızdır.
- Deney ve gözleme gerek yoktur.
- Özgür düşünce yasaklanarak bilimsel gelişmelerin önü kapanmıştır.

Buna göre aşağıdakilerden hangisi skolastik düşünce anlayışını yansıtan ifadelerden biridir?

- A) Bilgi deney ve gözlemle ispat edilebilir.
- B) Kilise bilimi destekler.
- C) Herkes düşüncesini özgürce ifade eder.
- D) Kilisenin her söylediği doğrudur.

- 11. İslam devletinde mülkiyeti devletin olan, kullanım hakkı Müslüman halka bırakılan topraklara mirî arazi denilmekteydi. Devlet arazilerinin bir kısmı ikta adı altında devlet görevlilerine hizmet ve maaşlarına karşılık verilmekteydi. İkta sistemi başta Emeviler ve Abbasiler olmak üzere birçok İslam devletinde uygulanmıştır. İkta sistemini Büyük Selçuklular ve Türkiye Selçukluları da uygulamıştır. Selçuklu Devleti konargöçer Türkmenlere askerî hizmetleri karşılığında arazi dağıtımını yapmış ve bu arazilere ait vergiler toplanması işini askerlere bırakmıştı. Selçuklularda ikta sahipleri bütün ihtiyaçlarını (at, silah, yiyecek, içecek vb.) bizzat kendi iktalarından sağlamışlardır. Savaşlarda yararlılık gösterenler ise ikta vermek suretiyle ödüllendirilmişlerdir.**

Bu metinden hareketle ikta sistemi ile ilgili aşağıdaki yargılardan hangisine ulaşamaz?

- A) İkta askerlerinin tüm ihtiyaçlarını ikta sahibi karşılamıştır.
- B) İkta sistemi Türk-İslam devletleri arasında yaygın kullanılmıştır.
- C) Savaşlarda üstün başarı gösteren yöneticilere karşılığında ikta toprağı verilmiştir.
- D) İkta topraklarının kullanım hakkı yanında mülkiyet hakkı da halka aittir.

YAYIN KURULU

Merdal AKSOY

Ali AÇIKGÖZ

Bilal BAŞCAN

Cemile AKGÜNDÜZ

Nurettin ÜRE

Meral AY

Remziye SEVİM

Diyarbakir Ölçme Değerlendirme Merkezi

Mehmet Akif Ersoy İmam Hatip Ortaokulu

Şehit Öğretmen Nuriye Ak Ortaokulu

Mevlana Halit Ortaokulu

Şehit Haşim Türkoğlu İmam Hatip Ortaokulu

Göksu Ortaokulu

Hattat Hamit Aytaç Ortaokulu

1. D 2. D 3. B 4. A 5. B 6. A 7. B 8. C 9. C 10. D 11. D